herpy

SKINKAR

False Poncelet's Helmet Skink

Tribolonotus pseudoponceleti

Tribolonotus pseudoponceleti är en liten, undangömd skink från Bougainville och Buka i norra delen av Salomonöarna. Den har kölade, grova fjäll och ett triangulärt huvud och lever under ruttna stammar, oftast i par. Skötseln är nästan inte beskriven och bygger därför på artens levnadssätt i naturen och på de nära släktingarna *Tribolonotus gracilis* och *Tribolonotus novaeguineae*.

Familj: Scincidae

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**4-7 cm** nos-kloaklängd
Livslängd	**10 år**
Aktiv	**I skymningen och på natten**
Levnadssätt	**Marklevande**
Biotop	**Regnskog**
Svårighetsgrad	**Erfaren**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**60 × 40 × 30 cm** L × B × H för 2 vuxna djur
Temperatur, dag	**24-27 °C**
Värmeplats	**27-28 °C**
Temperatur, natt	**22-24 °C**
Luftfuktighet	**70-90 %**
Vatten	**Vattenskål**
UVB	**Rekommenderas** Fergusonzon 1
Föda	**Insekter och maskar/sniglar**
Hålls	**Ensamma eller parvis**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Kullstorlek	**1 ägg**
Inkubation	**65-85 dagar** vid 23-27 °C

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Ej listad**
EU-bilaga	**Ej listad**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Tribolonotus pseudoponceleti tillhör släktet *Tribolonotus*, kompakta skinkar med kölade fjäll och ett kantigt huvud. Arten beskrevs 1968 av Allen Greer och Fred Parker på grundval av över 600 insamlade djur. Artnamnet syftar på att den liknar *Tribolonotus ponceleti*; "pseudo" är grekiska för "falsk".

Den är mycket mindre än *T. ponceleti*: kroppslängden från nos till kloak är 26-73 mm, medan *T. ponceleti* når 116-125 mm. Svansen utgör 59-65 % av totallängden, så de största djuren mäter cirka 18-20 cm totalt. Huvudet är djupt och triangulärt sett uppifrån, och de strimmiga huvudfjällen, de kölade rygg- och svansfjällen och de förstorade fjällen på sidorna och benen ger djuret ett grovt utseende. Från *Tribolonotus gracilis* och *Tribolonotus novaeguineae* skiljs den genom att ryggfjällen inte har de mycket stora taggarna och att hjälmen på bakhuvudet inte reser sig över nacken. I sprit är djuren bruna på ovansidan och ljust gulbruna på undersidan; vissa har ljusa marmoreringar och en eller två ljusa vinklar vid svansroten. Djuren från Buka är i allmänhet ljusare än djuren från Bougainville. Vikten är inte dokumenterad.

Livslängden är inte dokumenterad för arten. *T. gracilis* lever minst 10 år i fångenskap. Arten är äggläggande, sällsynt i handeln och ett djur att titta på, inte att hantera.

Utbredning och livsmiljö

Tribolonotus pseudoponceleti lever på Bougainville och den lilla ön Buka strax norr om, i norra delen av Salomonöarna. Politiskt tillhör öarna Papua Nya Guinea. Typlokalen är Kunua på Bougainvilles västkust. Arten finns från kustslätterna upp till omkring 1200 meters höjd, men oftast i låglandet. På Buinslätten i södra Bougainville saknas den och finns bara i bergen från omkring 600 meters höjd. Den har inte heller påträffats på Shortlandöarna söder om Bougainville, där den stora *Tribolonotus ponceleti* lever. På IUCN:s rödlista bedöms arten som livskraftig.

> **Naturlig utbredning:** Papua Nya Guinea.

LIVSMILJÖ

Tribolonotus pseudoponceleti är marklevande och lever mycket dolt. Den lever i och under ruttna stammar och i nedfallet löv i både urskog och sekundärskog, är vanlig i sumpiga områden och finns också i nyröjda trädgårdar. Den föredrar fuktiga, men inte dyngsura förhållanden; i bergen lever den på de skarpa åsryggarna, där marken är torrare och varmare än i de skuggiga ravinerna. Den gräver inte själv, men rör sig genom insektsgångar och hålrum i och under stammarna och har ofta jord mellan fjällen. Den rör sig aldrig i det öppna och har inte påträffats framme på natten. Oftast finns en hane och en hona tillsammans under samma stam, ibland med ett annat par eller ett par halvvuxna djur i närheten. Klimatet är tropiskt och fuktigt med höga temperaturer och regn året runt.

Skötsel

TERRARIET

Skötseln av *Tribolonotus pseudoponceleti* är nästan inte beskriven. Arten lever i ett varmt och fuktigt klimat och gömmer sig under ruttna stammar. De nära släktingarna *Tribolonotus gracilis* och *Tribolonotus novaeguineae* lever i samma sorts skog och är välkända i fångenskap; skötselsiffrorna är lånade från dem och anpassade till artens mindre storlek.

Ett par behöver ett terrarium på minst 60 × 40 × 30 cm, och större är bättre. Golvytan är viktigare än höjden, eftersom arten lever helt nere vid marken. Använd ett fuktbevarande, jordaktigt bottensubstrat av matjord blandad med kokosfiber i ett lager på 5-10 cm, och lägg ett tjockt lager nedfallna löv ovanpå. Halvruttna träbitar och korkbark som ligger direkt på botten efterliknar artens naturliga gömslen. Ta bort spillning dagligen och byt bottensubstratet helt med 3-4 månaders mellanrum.

Inred med många gömslen, till exempel kokosskal, korkrör och böjda bitar av korkbark, så att djuren själva kan välja. Terrariet ska ha god ventilation, så att det kan torka upp något mellan sprayningarna. Ett terrarium med frontöppning är lugnare än ett som öppnas uppifrån.

TEMPERATUR

På dagen ska det vara 24-27 °C i den svala änden och 27-28 °C i ett varmt gömställe, och på natten 22-24 °C. Arten visar sig inte i det öppna och solar sig inte, utan värmer sig under stammar och bark. Ett varmt gömställe precis under en värmelampa på 25-40 W i en armatur med keramisk sockel räcker i de flesta hem; blir gömstället för varmt ska lampan bytas mot en svagare. Mät temperaturen inne i gömstället med en digital givare, och använd gärna en termostat. Temperaturen får inte överstiga 30 °C.

Läs mer: Värme och temperatur

LUFTFUKTIGHET OCH VATTEN

Luftfuktigheten ska vara 70-80 % på dagen och 80-90 % på natten, och bottensubstratet ska alltid vara fuktigt, men inte dyngsurt; arten föredrar fuktiga, men inte vattenmättade platser. Spraya terrariet morgon och kväll, eller använd ett automatiskt regnsystem, och se till att det finns ventilation, så att luften inte blir stillastående. Ställ ut en låg skål med rent vatten, delvis nedgrävd i bottensubstratet, och byt vattnet dagligen.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation

LJUS OCH UVB

Behovet av UVB är inte dokumenterat. De nära släktingarna klarar sig utan UVB när fodret får kalk och D3-vitamin, men en svag UVB-belysning rekommenderas. Använd ett rör för skogsarter som lever i skugga (Ferguson-zon 1), och låt det täcka halva terrariets längd med gott om skugga under. Ha ljuset tänt 12 timmar per dygn, så att dag och natt hålls åtskilda.

Läs mer: Ljus och UVB Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott

UTFODRING

Arten äter små leddjur, i fångenskap också termiter. Grundfodret kan vara små syrsor, kackerlackor, mjölmaskar, silkesmaskar, larver av soldatflugan, daggmaskar och små sniglar. Variation är viktigt. Unga djur matas varje dag, vuxna varannan dag, och bytesdjuren får högst vara hälften så stora som djurets huvud. Arten kommer fram för att äta när det är dämpat ljus eller mörkt, så foder ges bäst på kvällen. Damma insekterna med kalk vid varje utfodring och med D3-vitamin och multivitamin vid varannan. Det ska alltid stå en skål med färskt vatten.

Läs mer: Foderdjur: hållning och avel

BETEENDE OCH HANTERING

Tribolonotus pseudoponceleti är ett djur att titta på och inte att hantera. Blir den avtäckt trycker den sig platt mot marken och blir liggande eller kryper långsamt iväg; den försöker sällan fly. Den har skarp syn och upptäcker rörelser i ett svagt upplyst rum på flera meters avstånd. I naturen lever den oftast parvis, så en hane och en hona kan hållas tillsammans. Om flera djur av samma kön kan gå ihop är inte dokumenterat, så en enstaka skink eller ett par är det säkraste. Ge ett nytt djur minst två veckors ro. Djuren syns mest i dämpat ljus och vid utfodring.

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Åldern vid könsmognad är inte dokumenterad för *Tribolonotus pseudoponceleti*; hos *Tribolonotus gracilis* går det omkring 3-4 år. Honorna kan föröka sig från en kroppslängd på omkring 44 mm från nos till kloak, och dräktiga honor mäter 44-58 mm. Könen känns igen på porerna under fötterna: vuxna hanar har 2-4 porer i en båge längst fram på handflatan och 3-10 porer i två rader under bakfoten. Honor har aldrig porer i handflatan, och bara några har porer under bakfoten, och då färre och mindre tydliga. Båda könen har ett par körtlar på buken, något mindre hos honan.

PARNING

Parningen är inte dokumenterad för arten. Eftersom hane och hona i naturen lever tillsammans under samma stam kan ett friskt vuxet par vara tillsammans hela året. Hos släktingarna följer fortplantningssäsongen regntiden och kan sättas igång genom att höja luftfuktigheten till 85-90 % med täta sprayningar och hålla temperaturen på 23-27 °C. Paret delar ofta gömställe och försvarar boet.

ÄGGLÄGGNING OCH KULLAR

Arten är äggläggande, och honan lägger bara ett avlångt ägg med läderartat skal åt gången. Bara den högra äggledaren fungerar, och ett nytt ägg kan mogna strax före eller strax efter att det förra lagts. Antalet ägg per år är inte dokumenterat; hos *Tribolonotus gracilis* läggs upp till sex ägg under en fortplantningssäsong med omkring sex veckors mellanrum. Erbjud ett bo av lätt fuktig torvmossa och matjord i en fördjupning under ett gömställe, täckt med korkbark.

INKUBATION

Inkubationstiden är inte dokumenterad för arten. Embryot har knappast börjat utvecklas när ägget läggs, och hos *Tribolonotus gracilis* kläcks det efter 65-85 dagar vid 23-27 °C. Ägget kläcks bäst i en inkubator, halvt nedgrävt i fuktig torvmossa i en lätt ventilerad behållare, utan att vändas. Mossan ska vara fuktig, men inte dyngsur, och vatten tillsätts bara i mossan, aldrig på ägget.

Läs mer: Inkubation av ägg

UPPFÖDNING AV UNGAR

Uppfödningen är inte beskriven för arten. Hos släktingarna kan ungarna födas upp i ett litet terrarium med fuktigt hushållspapper eller mossa, ett kokosskal som gömställe och en låg vattenskål. De matas varje dag med mycket små syrsor och andra levande bytesdjur, dammade med kalk och D3-vitamin vid varannan utfodring.

Hälsa och vanliga misstag

Det finns inga uppgifter om sjukdomar hos *Tribolonotus pseudoponceleti*. Följande är de typiska problemen hos släktet:

- Parasiter hos nyinköpta, vildfångade djur. Håll nya djur i karantän var för sig, och låt en veterinär undersöka ett träckprov så snart som möjligt.
- Bakterieinfektioner, särskilt hos vildfångade djur efter transport och kyla.

- Uttorkning. Matta ögon och slapp kropp är tecken på sjukdom eller för lite fukt.
- Benskörhet vid för lite kalk och D3-vitamin.
- Förlorad svans vid förskräckelse eller hantering.

Vildfångade djur i släktet kan dö plötsligt, även efter flera år i fångenskap. Ett friskt djur är vaket, har klara, blanka ögon och inga sår eller missbildningar. Sök veterinär med erfarenhet av kräldjur om djuret går ner i vikt, inte äter eller ligger slött.

Läs mer: Karantän och hygien Läs mer: Köp av djur: uppfödda djur, vildfångst och transport

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.